

SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL TĂRĂNESC

Red. și Administrația:

Str. Gh. Barițiu No. 1,
Telefon: No. 14 — Orăștie.

Apare săptămânal sub îngrijirea
unui comitet de redacție,

Director: Dr. ALEX. HERLEA

ABONAMENTE:

pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei — pe 1 an 120 lei.
pentru țărani 50 lei pe an, pentru Inst. și Aut. 200 pe an.
EXEMPLARUL 2 LEI.

Lupta pentru program.

De: Dr. Alex. Herlea.

Am asistat săptămâna trecută la conferința dlui Virgil Madgearu ținută în sala prefecturii din Cluj, — în care a vorbit de „românizarea vieții economice”. Această conferință m'a dus la o seamă de concluzii care pentru mine luminesc, bine de tot, aspecte importante ale fenomenelor politice prezente.

Din conținutul conferinței am constatat că dacă pe plan politic se conturează și în țara românească lupta între stânga și dreapta, — pe plan economic și social între aceste două direcțiuni nu se dă nici un fel de luptă. Și trebuie să constat o realitate interesantă, că între stânga și dreapta pe plan economic și social la noi nu se dă nici o luptă, nu fiindcă dreapta ar preconiza unele reforme de stânga și că s'ar întâlni în această ordine de interese așa cum se întâmplă în cele 2 state dictatoriale statul fascist și statul hălăreșt — ci fiindcă toate partidele care prezintă dreapta în țara românească, pe lîna preocupărilor pentru probleme economice și sociale, prezintă un vid absolut, — sunt de tot goale în interiorul lor. Adevărul acesta ne duce la constatarea că partidul național-tărănesc în această ordine nu are adversar, — fiindcă pentru adversarii săi de dreapta sunt inexistente asemenea probleme.

Dacă observăm mai de aproape puternicele organizații de dreapta din Italia și Germania constatăm că, prezintă o întregă gândire, un întreg sistem, asupra problemelor în ordinea economică și socială, — deși caracteristica lor principală rămâne totuși forma de executare a planurilor lor, — rămâne deosebirea lor de noi în ordinea politică — deosebirea fundamentală între dictatură și democrație.

La noi în afară de, — nefasta expropriere urbană a Dnilor Cuza-Goga și ineficacele proporționalitate a Dlui Vaida, — nu cred că se cunoaște vre-o teză, în această ordine de preocupări, care s-ar fi pus de vre-un partid de dreapta. Nu mai vorbesc de lozincile „România a Românilor și afară cu jidani,” pe cari unii voiesc să le transforme drept temelie de doctrină și gândire în ordinea economică și socială, — fără însă să determine și făcă să arete opiniuni publice conținutul acestora. — În vederea progresului se presupune însă nevoia examinării și cunoașterii pro-

blemelor în fond, căci numai așa se pot adopta măsurile cele mai proprii, pentru realizarea înfăptuirilor mari.

Dar oare poate crede cineva în mod serios, că aruncând câteva lozinci, cu un conținut neclarificat, și nedefinit poate rezolvi multe probleme de stat, cari se pun. Chestia finanțelor publice, chestiunea finanțelor private, a învățământului, a vieții bisericești, a justiției, a agriculturii, a industriei, a comerțului, a sănătății publice și altele, — se rezolvă dela sine?, — s'au prin trîmbărea unor lozinci, asupra cărora încă nu s'au documentat nici purtătorii de standard? Este evident, că încurajarea acestor direcțiuni politice, însemnează haos și disordine în loc de progres.

Dar oare alte probleme de mai mare ansamblu pentru viața unei națiuni se rezolvă prin asemenea lozinci. Se rezolvă chestia corupției, — și speșării din Țara românească?, — se rezolvă chestia primatului românesc în viața economică? În cazul cel mai bun, — mici măsuri ce s'ar lua, — n'ar fi decât paleative, — iar problemele de fond ar rămânea neatînse, deosemena fel, cum doctorii veacurilor trecute, nu știu și nu îndrăzneau să se atingă de-o rană mai adâncă.

Când dl Virgil Madgearu a atacat problemele de fond, atunci am simțit senzul luptei mari pe cari o dăm pentru revendicările colective în ordinea economică și socială.

Când dl Madgearu a pus chestiunea etalizării marelui industriei, statificarea gazului metan, a cărbunelui (desigur și a aurului), a industriei de armament, politica de credit etc. și a arătat printr-o cercelare analitică mijloacele de realizare și rezultatele cari le-ar da aplicarea acestor puncte din programul Partidului Național Tărănesc, pe toți ne-a impresionat în mod vădit, deosebirea între noi și partidele de dreapta.

Dar oare tineretul intelectual român și studențimea noastră universitară, nu simțeste nevoia să adâncească aceste probleme?, nu înțelege existența organică a acestor probleme în viața societății omenești?, sau cum se explică absența unora dintre ei din mișcările unde se pun problemele de fond?, și ușurința cu care se înregistrează în mișcări cari nu le cer aprofundări de pro-

(Continuarea pag. 2).

Noi luptăm pentru înfăptuirea românismului și pentru întărirea bisericii creștine, cu deosebirea că luptăm pe calea științei și a învățaturii, — și credem că drumul ales de noi duce mai repede la scopul dorit.

+ Dr. Toma Vasinca a murit.

Decedatul a fost primul prefect român al județului Hunedoara.

Încă nu s'a răcit țărâna de pe mormântul fruntașului bărbat Șelariu, când frui telefonic ne aduce vestea tristă despre moartea lui Toma Vasinca notar public în Hațeg.

Generațiile mai tinere, poate, nu-l cunosc îndeajuns. Aceia însă, cari am trăit sub regimul asuprirei ungurești, știm ce valoare națională a pierdut județul nostru prin moartea lui Vasinca. El este din pleiada acelor advocați înfăcrași și iluminați de idealul național, cari alături de regretatul Bontescu și alți fruntași au răscolit conștiința națională a poporului nostru, cheltuind cu dăruire energiile tinereții lor în slujba idealului următor de partidul național.

Toma Vasinca a fost unul dintre vizionarii devotați ai idealului național, care și în războiul mondial a înțeles să lucreze pentru înfăptuirea lui. Ca ostaș lărolat în armata ungură a animat pe români pentru cauza națională românească, picurându-le în suflet nădejdea înfăptuirii României Mari. Iar când secontarau posibilitățile realizării ei, n'a pregetat a trece la Ruși, ca să lupte în rândurile voluntarilor pentru izbăvirea acestui vis, cu toate riscurile și cu toate sacrificiile, ce comportă a astfel de hotărâre.

Reintors din războiu ca voluntar român a fost încredințat de Consiliul Dirigent să preia conducerea județului Hunedoara, în calitate de prefect, ca să organizeze administrația românească. El a fost prin urmare, primul prefect român al jud. nostru.

Fundu-i însă sănătatea simțitor sdruncinată și precipitându-se s'amburările în viața noastră politică, s'a retras în slujba de notar public al Hațegului unde, în al 62 an al vieții sale, l'a ajuns destinul morții la 23 I. c.

Om întreg din toate punctele de vedere, expresia cea mai reușită a caracterului ardelenesc, lasă în urma sa durerea familiei iubitoare și regretetele tuturor românilor din județ. Deu să-i răsplătească ostenețele făcute în slujba neamului, iar noi să-i păstrăm amintirea, lăsând pilda de devotament de la Dsul. El a dat tot ce a avut neamului său, în schimb nu a luat de la neamul său nici o dată cât ar fi fost necesar pentru asigurarea materială a familiei.

Iată de ce a fost un român mare și iată pentru ce ne doare că nu mai este!

V. P.

Vorbirea rostită de dl Ioan Pestulache, șef judecător la sediul defunctului Dr. Toma Vasinca.

Indurerată Familie,
Intristată Adunare,

Când umbra unui amurg de iarnă se lăsa molcom peste Hațeg, aripa neiertătoare a morții smulgea din mijlocul nostru pe Drul Toma Vasinca și, în aceeași atmosferă tăcută, durerea pierderii lui se prelingea în sufletele cernite, cu dîngăta clopotului de seară.

Infiorași de sgaruitoarea veste, pașnicii locuitori ai Hațegului împărțeau durerea iar gândul morții n'ocinepa în sufletele lor.

Și totuși Dr. Toma Vasinca trecuse pragul vieții pământești în nemărginita durere a unei soții neconsolate și a copiilor ce-l mângiau fiecare din ultimele clipe ale sbuciumatei dar eroice sale vieți.

Cu el dispore încă un martir din falanga marilor înaintași în sufletul cărora naționalismul era un creș, iar jertfa o dogmă a vieții, caracter călit în lupte de înălțare frumuseții ce au contribuit atât de mult la făurirea „României Intregite”.

S. flet de aleasă calitate înzestrat cu tenacitatea voinței negovăelnice, conștient în fiecare clipă de rolul ce-l incumbă situațiile, trece cu un avânt deosebit de cea mai mare admirație din rândurile armelor streine sub faldurea tricolorului pentru care se jertfise stăpîna înaintași, în minte purtând în oana marilor eroi legendari nu-și găsește astîmpăr pînă când visul milenar „Unirea Românilor” nu o vede implinită.

În clipa în care acest vis s'a tradus în realitatea de neagrăta frumuseții, Dr. Toma Vasinca este desemnat primul Prefect Român al Hunedoarei în România Intregită.

Numit Notar Public în Hațeg cu satisfacția ce și-o dă datoria implinită, câmpuri noi de activitate răsar în mintea omului de inițiativă și energie, înființază „Astra” filială locală și strădania lui nu găsește astîmpăr, de cîți atunci când dăruiește Casinei R. mînae local propriu, ce pe drept ar trebui să-i poarte numele.

Activ în toate domeniile binelui public este un model de viață familială.

Când ocupațiile îi dăruiesc clipe libere, aceste nu-l aparțin, le dăruiește în plin sufletul său, unei soții adorată pînă la divinitate și ingera-

șilor săi copii iubiți în toată accepția cuvântului până la limita ființei lui însuși.

Acesta a fost Drul Toma Vasinea. Moartea sa lasă un gol imens zăburii de o nesfârșită durere.

Nu vom mai auzi glasul lui armonios, gata ori când, cu un sfârșit bun.

Nu vom mai vedea chipul lui bănd purtând de mână pe vre-unul din scumpulii săi copii, năvălind să se soție nu-și va mai găsi sprijinul său sufletească în timp ce lăcrășii lui dragi vor căuta zadarnic chipul de sfânt a

tății lor.

Ne rămân realizările faptelor și icoana unei vieți.

Păstrând în suflute acestea în numele Ministerului Justiției, Magistratilor, și Funcționarilor Judecătorești cât și îndurerărilor membrilor ai Cercului Juridic de pe lângă Judecătoria Hațeg, al cărui membru în Comitet a fost mă în hîn cu smerenie în fața rămășițelor pământești ale Drului Toma Vasinea zicându-i Dumnezeu să l odhnească în pace iar memoria să-i fie veșnică".

Perceptorii groaza satelor.

De când ministerul de finanțe a dat ordin ca agenții fiscali să se legitimeze și să aibă întotdeauna la ei carnetul de identitate, — iată ce caz nemaipomenit s'a întâmplat mai zilele trecute, la ocolul silvic din Petroșeni cu conducătorii compozitoratului Crivadia.

Președintele compozitoratului, Gb. Voșgan și cu membrii consiliului de administrație, în urma vâzării unei păduri a compozitoratului, cu scopul ca din banii rămași să se zidească biserică nouă, s'au prezentat la ocolul silvic ridiciând suma de 243 000 lei, din care achitând toate datoriile și făcând depuneri cerute de lege au mai rămas cu suma de 46.000 lei. Au anunțat apoi percepția Petru din partea căreia s'a și prezentat agentul Magda Petru căruia i s'a achitat în-treg restanța și impozitul până la zi, în sumă de 23.102 lei.

Conducătorii compozitoratului au mai rămas cu suma de 22 900 lei și pe când numărău acești bani, făcându-și socoteala că mai aveau să achite încă măsuratoarea pădurii, salariile restante de ani ale personalului și publicațiile în gazeta oficială, se repede asupra lor, ca ului asupra prăzii, percepția ul Magda din Petru însoțit de un domn necunoscut făcând în rugăne, dar pe care-l dădea drept șef controlor, să le ia și banii cari le

mai rămăseseră, motivând că are ordin de proprie pentru niște datornici particulari și pentru unii dela calea ferată. Când au văzut că așa nu reușesc au început a se mișca cu parchetul, cu tachi-oarea, iar în urmă au tăbăcit cu forța asupra țărânilor amintuți.

Președintele și cu consiliul scăpăți numai prin fugă de acest atac istă ce a declarat din cuvânt în cuvânt: „Aproape cu forța au vrut să ne ia banii pentru niște datornici particulari. Noi numai prin plecarea repede eu și consiliul după mine am reușit să ștergem pe ușe afară că se întunecase și ne era teamă că ne vor lua banii cu forța.”

Iată ce fel de apucături a făcut pe ministrul de finanțe să dea poruncă să se legitimeze agenții fiscali și să nu se mestece unii în circumscripția celuilalt și iată ce pătește o biată comună săracă ce avea nădejde să-și clădească biserică nouă, dar din suma de 243 000 lei, după ce storsă de dferite cheltuieli, depuneri la stat, rente, impozite etc. se mai alege cu 22 000 lei, dar și pe aceia agenții fiscalii vreau să i ia cu puterea mustră și cu amenințări. Așa-i sub domnia „liberalilor” toate liftele își încearcă norocul și dau „lovitură”
CORESP.

Lupta pentru program.

(Continuarea din Pag. 1-).

blemă?, ci le cer să manifeste cu prezența lor anostă pe marginea planurilor lor ascunse, pentru răsturnarea actualei ordini politice din țara românească. Tare așa fi mândru și mulți așa simți înălțându-se, tinăra intelectualitate românească sau ardeleană, decă am vedea o precupându-se de probleme de fond și ar lepăda tradiționalismul pseudoheretic în care ei dor să-și întuiască toți exploataorii creștinismului și a naționalismului de paradă. Tare ne doare îndepărtarea de adevăr a unei părți a unerei intelectualități ardelenice, când bine este știut că toți acei ardelenți, cari azi facem politica partidului național-țărănesc, suntem Români și creștini, suntem dintre aceia cari se găseau pe prima linie în lupta națională dinaintea de unire, — și aceia cari am luptat pentru înălțarea bisericilor românești, fiindcă avem corșunța, că și atunci, că și acum, înălțarea și întărirea bisericii — însemnează înălțarea și întărirea Neamului.

Ei monfestă pe stradă, — noi ne retragem în bibliotecă și laborator. Ei cultiva violența, — noi cultivăm cercetarea științifică și documentarea. Naționalismul lor este unul de paradă, profesat de ochii lumii, — naționalismul nostru se întemeiază pe adâncirea problemelor primatului românesc. Creștinismul nostru este unul sincer și adânc patrunși în su-

fletele noastre, — creștinismul lor este unul demagogic din care încearcă să bată moneda. Noi luptăm pentru realizarea unui program, adânc pătrunși de conștiința răsunăderii în fița țării și a istoriei, — iar ei nu pot înfățișa țării nici cel mai minimal program de realizare, fiindcă nu-l au și mai ales fiindcă acesta nu intră în preocupările lor.

Și astfel am înțeles tot mai bine că noi dăm o mare luptă pentru înfăptuirea unui program de stat, — prin realizarea cărui se poate junge la romanizarea adevărată și a vieții economice și în general la romanizarea tuturor aspectelor vieții din țara noastră.

În această luptă pentru program conștiința răspunderii pentru direcția în care îndrumăm organizarea societății, — și conștiința răspunderii pentru realizarea acestui program, ne va duce la biruință sigură. Această biruință nu va fi una trecătoare, ci una de lungă durată, fiindcă problemele cari le punem noi, sunt organice într-o viață de stat și se găsesc eșezate pe căile înaintete ale gândirii veacului prezent, purtând în ele tendința pe manentă spre progres.

Iată de ce avem certitudinea că bună luptă dăm, care ne va duce neapărat, la împlinirea dorințelor noastre de mai bine pentru Țară și Neam.

Care este deosebirea între d-nii Mihalache-Maniu de-o parte și Vaida-Vlad de altă parte.

Trebuie să facem această comparație, fiindcă d-nii dela Frontul Românesc meru ne acuză, că noi ne-am cădășit cu străinii și cu comușii și că luptăm în contra creștinismului și a bisericii!

Ca să punem odată capăt la aceste alurell a unor ticăloși de rea credință, dăm aici alăturat un tablou comparativ:

D-nii MIHALACHE și MANIU.

Luptă pentru libertate.

- Amândoi oameni săraci.
- Luptă pentru cei muși și săraci.
- A luptat pentru reforma agrară, c nvrsiune, cooperatie etc.
- Luptă pentru statficarea unora din fabrici și bănci.
- D-l Maniu luptă pentru morală creștină.
- Dășii nu sunt în nici un Consiliu de administrație, — nici măcar românești, de num evre și.
- Dășii vreau exproprietarea și etatizarea însăși a capitalului industrial.
- Luptă pentru realizarea vieții cu adevărat constituționale.
- Ei reprezintă demnitatea națională.

D-nii VAIDA și VLAD.

Luptă pentru dictatură.

- Amândoi oameni bogăți.
- Luptă pentru salvarea capitalului.
- D-l Vlad a luptat în contra reformei agrare și a conversiunii.
- Luptă pentru menținerea marelui capital industrial și bancar.
- D-l Vaida a fost Fran mason ceea-ce a recunoscut ei însuși.
- D-l Vaida a supt paraie dela Marmar sblank, Dermata și Americano-Română, 3 firme ovreești.
- Dășii vreau să nu se atingă de capitalul evreesc, numai să romanizeze personalul.
- D-l Vaida l-a trimis pe adghiotantul sau Tilea, ca să danseze în public.
- Ei reprezintă cea mai patenta îngușire politică, fița de factorul constituțional.

Grija școlii:

Ministerul Educației Naționale.

Cu 3-4 zile înainte de deschiderea sesiunii parlamentare s'au dat câteva decrete-legi cari au pus lumina în umire tocmai prin graba cu care s'au făcut. Ne ocupăm aici numai de decretul No. 2539 din 10 Nov. 1936 Acest decret schimbă numele ministerului instrucției în acela al Educației naționale și spot arată organele dependente de acest minister și felul cum va fi alcătuit Consiliul general al Educației și al Culturii Naționale, regiunea școlare și cum vor fi conduse acestea. Aproape nimic nou și nici o atribuție în plus, doar atât că revizorii școlari pot da ceva mai multe zile de concediu, adică 15 într'un an. Se arată cum vor funcționa și comisiile de judecată. Și aici puțin lucruri noi. Puțin revoluție (și mai ales morală) spre a se rupe cu unele practici urâte ale trecutului. Te întrebă atunci ce aduce nouă această reorganizare, ca să-și ricem așa (căci toate ministerele se tot reorganizează și tot nu dispăre din practica lor ceea-ce ar trebui să dispăre). Atunci la ce toată graba nejustificată? Școala principală care a priieșit graba aceasta n'-se pare ascunse la coada decretului. Liberalii simțindu-se aproape de plecare caută cu orice preț să-și întărească și asigura oamenii la posturile de conducere și această tentativă e as unsă sub masca sistemizării felului de recrutare a organelor de control școlar. De mult această rană deschisă preocupă în largă măsură, a frământat și frământă pe membrii corpului

didactic. Credeți însă că acestei probleme i-s'a dat măcar în parte deslegarea așteptată de corpul didactic?

Iată cum au fostele literarii să soluționeze această gravă problemă a învățământului primar:

„Subrevizorii se vor numi — zice decretul — dintre învățătorii de gr. I. cu cel puțin un an de funcționare ca director de șc. primară completă. — Revizorii școlari se vor numi dintre învățătorii de gr. I. cu cel puțin 2 ani de funcționare ca subrevizor școlar sau cu cel puțin 5 ani de funcționare ca director de șc. primară completă. Inspectorii primari se vor numi dintre învățătorii de gr. I. cu un stagiu de revizor șc. de cel puțin 2 ani, precu și dintre profesorii de șc. normale, cu titlul definitiv și cu o vechime de cel puțin 3 ani în învățământul normal — ș. a. m. d.”

O., cum să știe că sub un regim liberal, director de școală nu poate trăi și exista ca director decât dacă e liberal — credeau cel cu decretul că astfel se vor perpetua numai ei. Curat sectarism politic. Și dacă mai adăugăm că l-a calitate cerută de liberali unui director de școală e lichelismul, ne putem închipui ce educație națională se va desvolta și pe mai departe la corpul didactic primar. Ce caractere vor forma noile generații! Dar astia-i nimic! Auxiți mai departe: „Numirea organelor de de control se face cu titlul provizor. După 3 ani de funcționare cu acest titlu pot fi confirmate ca inamovibile”. Adecă iată puna principală a

decretului! Urmăreau, nici mai mult nici mai puțin, numai să-și facă inamovibili pe cei numiți de ei, în această și în trecutele guvernări!

Și aceasta se numește scoaterea politicii din școală anunțată de doctorul Anghelescu cu atâtea surle!

De unde se poate vedea aci preocuparea de a selecționa valorile sau măcar oameni de emeni și integri pentru mistuna stăi de delicată a controlului în învățământul primar? Acestea nu contează nimic! Priaci-

palul e să fie făcuți inamovibili acei pe care prefectul lor din acest județ și alți oameni ai regimului din alte părți, în adunări și în foruri publice le-au făcut portretul așa cum l-au făcut și la care n'am văzut încă pe nici unul din ei reacționând. Se vede că li-s'a potrivit portretul, cu realitatea, deaceia au înghitit toți, mulțumiți de a putea rămănea pe mi de parte acolo unde sunt cocoșaj.

Ionel Barna.

Ce răspund preoții conștiinței și cinstitii!

O interesantă scrisoare a Duhovnicului d-lui Ion Mihalache.

„Dreptatea” din Capitală scrie: Preoții au primit individual câte o „somație” din partea unei așa zise „asociații studentești” pentru a părăsi partidul d-lui Mihalache, care e „comunist”, distrugător de lcoane” etc. sub amenințarea că asfel preoții vor fi declarați „dușmani ai Bisericii” etc.

Prin această somație Preotul Ioan N. Popescu din com. Dobrești-Muscel a trimis „somațiunea” d-lui Rector al Universității din București însoțită de următoarea scrisoare:

Domnule Rector!

Sunt un preot de țară, care niciodată n'a aspirat să polemizeze ori să-și facă numele cunoscut în gazete; totuși, acum iau îndrăzneala să vă remit Dvs. această „somație” ce mi-a primit-o dela o asociație studentească, asupra căreia îmi lăchiplu că trebuie să priveghese purtarea Dvs. de grijă.

În această „somație” mi se cere să ies tadată din partidul național-țărănesc al d-lui Ion Mihalache, care e comunist și vrea distrugerea lcoanelor; altfel, voi fi declarat dușman al Bisericii și al Neamului și tratat ca atare...

Dacă ați fi avut încrederea în buna lor credință, le-aș fi trimis-o înapoi cu observația că greșesc în aprecierile ce le fac asupra unui om; că eu, care sunt Duhov-

nicul d-lui Mihalache, am dreptul să cunosc mai bine sufletul Dumnealui și să îl cunosc mai ales din faptele d-lui, din râvna ce a pus ca să ne reconstruim Biserica, din frecventarea regulată și Predicile sale religioase...

Cum însă în această circulară se vede prima ce o pun în atârtarea dușmăniilor între fii cei mai buni ai aceluiaș neam, — ca să nu mai vorbesc de facerarea criminală de asasinat moral, — m'am gândit că e bine să v'o trimit Dvs. care poate nu cunoșteți manifestările distrugătoare de conștiință națională a acestor tineri răstăciți, pe cari mulți oameni serloși le judecă cu ușurință...

Mă socotesc în dreptul meu de a o face, întru cât eu am depus un jurământ sacru cu ocazia Preoției ca voi apăra Biserica lui Christos și nu permit ce'or ce nu s'au îndreptat de Darul Preoției să împieze asupra conștiinței mele, care îmi dictează în ce fel și cu ce persoane voi apăra Biserica lui Christos.

Poate că Rectorul va avea ceva de zis în această chestiune.

Vă rog să primiți d-le Rector, asigurarea deosebitului meu respect

Preot Ioan N. Popescu
Com. Dobrești-Muscel.

Mari nemulțumiri în legătură cu taxele comunale pe luminatul public la Petroșeni.

A produs o mare nemulțumire faptul că primăria orașului nostru prin comisia sa interimară a făcut un regulament în baza căruia au impus salariile tuturor funcționarilor de stat și particulari cu taxe pentru iluminatul public, care atîrg destul de dureros salariile ce'or mai mulți și așa mici și nedestulătoare cu sume

de 200 până la 1500 lei, atunci când cei mai bogăți și mai mari comercianți de pe strada principală, — beneficiari de fapt ai iluminatului feric de din Petroșeni, — nu plătesc taxe de iluminat mai mari de 600-700 maximum.

În contra acestor impozități au declarat ap. l. CORESP.

Liberalii iarăș scumpesc călătoriile cu trenul.

Potrivit noilor tarife feroviare cari se aplică din Martie a. c. călătoriile pe CFR se scumpesc iarăș. Deasemeni sunt previzuate măjorări și la tariful transporturilor de mărfuri și colectării — măjorare care va avea serloase repercursiuni asupra mărfurilor ce se destae pe piața comercială.

Uniunea generală a Industriei din România, a și început de mersu-

rile corespunzătoare pentru direcținea căilor ferate, să revizuiască tarifele pe cale de aplicare.

Toată lumea ar trebui să protesteze contra scumpirii tarifulor, fiindcă s'a dovedit că trenul câștigă mai bine când tariful e mai ieftin, având trafic și circulație mai mare. Liberalii însă această n'o înțeleg căci la el contesă numai stearcerea banilor dela popor.

Simbriașii d-lui Aurel Vlad iarăș nu-și încap în piele

Noi ș'im prea bine, că la gazeta „Solia Dreptății” scriu niște oameni cari nu miltează pentru acțiunea politică a Frontului Românesc decât pe parole. Sunt simbriașii d-lui Aurel Vlad. Deși am fost informat că dl Aurel Vlad le-a interzis ca să mai scrie în modul cum au scris împotriva partidului nostru, — în ultimul număr al „Soliei Dreptății” am văzut că din nou atacă partidul nostru în mod nesocotit.

Dela oameni fără nici o răspun-

dere socială și politică, nu ne surprinde, — fiindcă opinia publică și așa știe cine sunt și știe cât temei se pune pe părerea lor, — noi ținem numai să-i atragem atenția d-lui Vlad că iarăș să începe cu cuvinte „parlamentare” în gazeta sa și că noi nu ne simțim deloc obligați să i-le suferim și astfel să nu se mire când își cepătă răspunsul prompt. Dânsul personel și nu simbriașii săi.

V. A.

Vaidiștii dela „Solia Dreptății” cultivă sistematic minciuna.

Nu este prilej, pe care oamenii d-lor Vaide și Vlad să nu-l exploateze de rea credință și prin minciună hulind Partidul Național-țărănesc. Astfel în ultimul număr al „Soliei Dreptății”, se scrie că dl Madgearu, când a ținut o conferință la Oradea Mare, săptămăna trecută, a fost lovit cu ouă dlocite, astfel că a trebuit să-și înterupă conferința. Aceasta-i o mare minciună, fiindcă de fapt s'au aflat niște debedei cari au

dat cu ouă, numai că în loc să-l lovească pe dl Madgearu, l-au lovit pe P. S. Episcopul ortodox Dr. Nicolae Popovic, — când apoi poliția i-a prins pe debedei și s'a aflat că erau niște studenți chiar din seminarul P. S. Episcopului Popovicu. Dl Madgearu, bine înțeles, și-a continuat conferința până la sfârșit netulburat.

Acesta-i adevărul!

Din programul partidului național-țărănesc.

Politica cooperatistă.

Rostul cel mai de seamă al cooperatistei românești, în împrejurările de față, trebuie să fie sporirea veniturilor sczute ale gospodăriilor țărănești, precum și scoaterea producătorilor de sub jugul exploatării capitaliste.

La aceasta se poate ajunge prin organizarea temeinică a cooperativei de credit, de producere, de aprovizionare și de desfacere a produselor de tot felul a gospodăriilor țărănești. Cu ajutorul acestor cooperative vor putea fi înlăturați mijocul și samsarii, jungându-se la prețuri bune pentru producători și, în acelaș timp, omnești pentru consumatori.

Clasa mijlor meșteșugari din orașe va trebui să fie organizată și ea cu ajutorul unor cooperative de credit, de vânzare, de aprovizionare în comun cu materiile prime și cu uneltele de care au nevoie. Mașini și instalații mai scumpe vor fi cumpărate pe seama unei cooperative speciale, pentru folosirea lor în comun, iar unele furnisuri mai mari vor putea fi asemenea preluate și executate prin cooperative speciale.

Prin organizarea acestor cooperative, muncitorii se vor bucura într'adevăr de roadele muncii lor.

Muncitorii salariați din fabrici și din mine (industrie) vor fi ajutați să se organizeze în cooperative de muncă, care este forma cea mai potrivită de exploatare a bunurilor din averea obștească (păduri, mine, ape etc.)

Toate aceste cooperative ale producătorilor țărani și orașeni, trebuie să stea în strănsă legătură și să lucreze mână în mână cu cooperativele consumatorilor.

Făcând legătura între diferitele feluri de cooperative, pe centre și ca-

tegorii, astfel vor fi împărțite bogățiile și câștigurile între oameni.

Pentru a da cooperatistei putința ca să ajungă un asfel de instrument de transformare a bogăției naționale, potrivit structurii social-agrară a țării, organizarea ei se va face în modul următor:

a) Înainte de toată vom avea grijă ca să organizăm cooperativele de valorificare (vânzare) pe regiuni și pe specialități: cereale, vite, fructe, ouă, viuri, lema etc.

Se vor construi depozite (magazini) proprii pentru aceste cooperative.

Se va face o strănsă legătură între cooperativele de valorificare și între cooperativele de credit, după anumite reguli.

Depozitele (magazinele, silozurile) de produse agricole vor fi însestrate cu toate cele trebuincioase, pentru ca algera (sortarea) curățarea și păstrarea cerealelor, (porumb, grău, orz, secară și ovăz), precum și al altor mărfuri (produse) agricole, asemenea și împachetarea vnoara din ele, să se poată face în cele mai bune condițiuni.

b) Toate aceste cooperative de valorificare (vânzare) vor fi organizate, în vederea exportului, într'o centrală puternică, cu mai multe secțiuni, pe sorturi de produse. Finanțarea acestei centrale se va face cu ajutorul sistemului de varante, despre care am vorbit la capitolul credit.

Centrala de Credit Cooperatist va fi îndatorată să dea credite înainte de toate unităților cooperative de producție și valorificare, și numai la urmă de tot persoanelor singurate.

Organizațiile cooperative vor colabora la construcția și înzestrarea cu toate cele trebuincioase a depozitelor și magazinelor moderne.

Abonați „Solia”

ȘTIRI.

CĂSĂTORIE. Anunțăm cu nepută bucurie, că distinsul tânăr dl. avocat Valeriu D. Martin din București, — fiu al orașului nostru, — își va celebra căsătoria religioasă cu doamna Vivy D-dula din București, în ziua de 31 Ianuarie 1937, — în București.

Urăm pe această cale și tinerilor căsătoriți și familiilor lor, cea mai deplină fericire și bucurie.

NOU BIROU ADVOCĂȚIAL. Dr. Coriolan I. Popescu și-a deschis biroul advocațional în Hârțeg, Strada Regina Maria No. 1. (În curtea hotelului „Mielul de Aur”).

SOCIETATEA FEMEILOR ROMANE DIN ORĂȘTIE anunță, că Balul costumat din ziua de 13 Febr. a. c. se amână pe data de 20 Febr.

BALUL SOCIETĂȚII DOAMNELOR ROM. DIN HUNEDOARA, va avea loc în seara zilei de 31 Ian. a. c. în saloanele Casinei Uzinelor.

BALUL PARTID. NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC DIN ALBA IULIA, va avea loc în seara zilei 31 Ianuarie a. c. în Alba-Iulia.

† **IOAN POPOVICIU.** Anunțăm cu durere că Mercuri în 20 Ianuarie 1937 a încetat din viața în comuna Turmaș Ioan Popoviciu în etate de 72 de ani. Defunctul a servit biserica sa timp de 50 de ani fiind cantor la sft. biserică ort. rom. din Turmaș.

Înmo mântuirea a avut loc în ziua de Joi 21 Ianuarie 1937 la ore 2 p. m. în cimitirul ort. rom. din Turmaș. Defunctul a fost unul dintre cei mai venerați și cei mai vrednici țărani din acest ținut, fiind cunoscut și stimat de toți aceia cu cari a trăit împreună. El a fost o piadă de viednicie între săteni, — și în viața sa privată și în viața sa publică stăd totdeauna stălp necintit lângă vechiul său partid național-țărănesc.

Defunctul a fost tatăl dlui Aurel Popoviciu președintele organizației noastre din Turmaș și a dlui Inv. Popoviciu din M. răsărit.

Ș. noi dorim familiei mângâiere și spunem Dumnezeu săl odihnească în pace pe defunct.

SE VA SERVI DUMINECĂ, în 31 I. c., în ambele biserici românești din localitate, câte un parastas pentru odihna sufletului lui Ionel Moș, distinsul fiu al orașului nostru.

JOIA NU VA MAI FI ȘCOALĂ. Ministerul Educației Naționale (al școlilor) a hotărât, că începând cu luna Februarie toate liceele din țară să nu mai pună cursuri Joia. În schimb această zi va fi dedicată strajinei, cercetășiei și premiiării.

SFÂRȘITUL LUMII. E plină lumea de proroci și în zilele noastre, cum au fost și în alte vremi, de mult trecute pe apa Sâmbetei. Toți sunt curioși în felul lor și când nu sunt încearcă să se facă, prin ciudașeniile pe cari ni le prorocesc. Așa acum un oarecare Mr. Brown a prorocit că lumea se va nimici cu totul peste 185 de ani. De ce? El iată de ce. Începând, zice el, pământul nostru mai poate hrăni 5 miliarde de locuitori. Peste acest număr nu se va putea rece cu nimic și când ultima îm-

bucură se va isprăvi, stânci toți oamenii cari vor mai fi, vor muri de foame. Grozăvenia aceasta se va întâmpla după socoita acestui proroc în anul 2072. Oare s'arșteptăm plinirea vremii ca să-i dăm dreptate?

FEMEE CARE SIMTE ÎNAINTE CUTREMURILE DE PĂMÂNT. În Londra, care e capitala Angliei, trăiește o doamnă cu numele Hilda Baston, care simte înainte de a se produce vreo mișcare, cutremurul pământului în orice parte a lumii se va produce el S mnele după care simte ea lucrul acesta sunt niște dureri de șale, de cap și de gât, cărora le urmează apoi un somn adânc ce ține 24 de ore, după care se deșteaptă în răș cu puternice dureri de cap. Paterea aceasta de simțire d-na Baston o are de 20 de ani și mai puternică decât o iând i-a fost atunci, când s'a produs marele cutremur de pământ din India.

O FATĂ DE 11 ANI, CĂPETE NIE DE BANDĂ DE HOȚI. În America poliția din County Island a prins o bandă de hoți, care era formată din 11 copii. Căpetenia bandei este fetița Glory Domot, în vârsta de 11 ani. Banda a făcut o mișcare de sparger și chiar tâlbării la drumul mare. Toți membrii bandei au fost închiși în închisorii anumite pentru copii.

VIȚEL CU ȘASE PICIOARE. O vacă a gospodarului Nicolae Burete, din comuna Bojoreni, județul Văcea, a făcut un vițel mort, care avea șase picioare, iar coada era crescută la piciorul drept dinapoi.

CÂT AU ÎNCASAT CĂILE FERATE ÎN ANUL 1936? Regia autohtonă a Cfr.-ului a publicat o statistică despre încasările lunare pe anul 1936. Puse alături de încasările pe 1935, cele de pe 1936 au sporitură de lași. În total Căile ferate au încasat din taxele de transport pentru călători, mărfuri etc. suma de 9 miliarde 127 milioane 919 mii 214 Lei. Cu 894 milioane 598 mii Lei mai mult ca în anul 1935.

COPIL CU UN SINGUR OCHIU. O femeie, cu numele Floarea Cristea Doncef din Z marea, în vârstă numai de 20 de ani, a născut fată una din zilele acestea un fecioraș, care a a fost de toată minunea, fiindcă a avut numai un singur ochiu, în mijocul frunții. Noua născutul, deși se grăbise să vină în lumea noastră, căci fusese născut fără de vreme, după cum se spune, totuși n'a zăbovit mult printre noi, ci tot așa de grabă, după câte va ore de trai, și-a n. h. mândrețea de ochiu, plecând într'altă lume mai bună.

PATRU GEMENE. În Rusia într'un spital din localitatea Charkov, o femeie cu numele Akuljev a născut patru fetițe gemene. Tată mama că și fetițele sunt deplin sănatoase.

PREOT STRĂPUNS CU UN CUI ÎN PIEPT. În ziua de 10 Ianuarie în comuna Vad din jud. Făgăraș s'a săvârșit o f d. z. n. e. a. f. a. c. de omor asupra preotului Ion Oaiga. Lucrul s'a întâmplat în felul următor: Țăranul Lazar Cucu avea o depunere de 123.000 Lei la banca Economica din comună și s'a dus la parintele

Oaiga, când acesta, fiindcă era casier, era la biroul băncii și i-a cerut banii. Părintele nu i-a putut implini dorința, fără consimțământul consiliului băncii Lazar Cucu văzând că înzadar mai stăruie, a scos un cui de graș, pe care-l avea la el, și i-l-a împântat preotului în piept. Anunțat fiind jandarm și doctorul, preotul a fost îngrijit de doctorul Kutz iar pe Lazar Cucu jandarmii l-au dus la noi, pentru a fi supus cercetărilor. Urâtă purtare din partea celui om nenorocit.

ANUNȚ. În biblioteca Partidului Național-Țărănesc au apărut până în prezent următoarele broșuri:

1. ION MIHALACHE: Adâncind brazda, 80 pagini. 10 lei.

2. Prof. G. RĂDULESCU-MOTRU: Ideologia Statului Român, 46 pagini, 5 lei.

3. ION MIHALACHE: Țărănism și naționalism, 46 pagini, 5 lei.

4. P. P. SUCIU: Țărănism și doctrinele de import, 34 pag. 5 lei.

5. Prof. VIRGIL MADGEARU: Doctrina Țărănismului, 62 pag. 8 lei.

6. Programul P. N. T. redactat în grai popular, 102 pag. 10 lei.

7. Prof. G. ZANE: Țărănismul și organizarea Statului Român, 44 pag. 5 lei.

8. ILARIE DOBRIDOR: Problema Tineretului, 64 pag.

Afară de acestea au mai apărut, în Biblioteca tineretului național-țărănesc din Jud. Ilfov, următoarele lucrări, care se află de vânzare în acelaș loc:

1. Prof. VIRGIL MADGEARU: Îndemnuri pentru Tineret, 31 pagini, 5 lei.

2. STANCIU STOIAN: Țăranul în literatura română, 31 pag. 5 lei.

Atragem atențiunea tuturor președinților de organizații județene, a șefilor de sectoare și a tuturor membrilor P. N. T. asupra acestor lucrări folositoare și sfătulm să le cumpere. În felul acesta, citindu-le, își vor putea îmbogăți cunoștințele și își vor putea ofeți inimile și credința.

Aceste broșuri se găsesc de vânzare la Casa Partidului, în București Str. Clemenceau No. 9 la dl N. Bășanu.

Cererile se vor adresa în Str. Clemenceau 9, pe numele Casei Partidului Național-Țărănesc. Broșurile acestea se vând numai pe bani gata sau se expediază contra ramburs.

Facem un călduros apel către Domnii președinți de organizații județene să ne dea prețiosul Dlor concurs, cumpărând și răspândind în județul Dlor aceste broșuri din biblioteca P. N. T.

Local de închiriat

potrivit pentru o
Bodegă

afător în casa „Reunionei Meseriașilor Români din Orăștie”, (Str. I. G. Duca) care constă din: Un local de prăvălie și o odă „Separe”, asemenea

pentru sezonul de vară

curte potrivită pentru esternut mese.

Informațiuni mai de aproape la Dnul DUMITRU MARTIN președintele Reunionei.

De arendat

Dau în arendă cu începerea de 1 Ianuarie 1937 moara țărănească cu 2 pietri, situată în comuna Orăștioara de jos.

Informațiuni la subsemnatul:

Dr. AUREL BACIU
Com. Orăștioara de jos.

Birou de arhitectură

D. Ionescu și I. Ciurdărescu

Arhitecți, studii de planuri și construcții de orice fel. — ORĂȘTIE, Str. Avram Iancu No. 6, și DEVA, Str. Regina Maria No. 11.

Mobilă eftină, de vânzare.

Un dormitor din lemn de rozar american, un piazator din lemn de Palesandru, o garnitură club în stil românesc, un dormitor foarte ieftin, o caldare de aramă, cu cotoș. Mai multe tabouri și diferite obiecte culinare.

Informațiuni în Orăștie Str. Mihai Viteazul 34.

ROMÂNIA
Delegatul Judecătorei m'xt Orăștie,
No. G. II. 5367—1936.

Publicație de licitație.

Subsemnatul delegat judecătoresc aduc la cunoștința publică că în urma deciziei No. 11563—1935 a Judecătorei mixte Sibiu efectuându-se execuția alită în favoarea urmăritului Dr. Gheorghe Stroia, reprez. prin adv. Gheorgh. Voisă din Orăștie contra urmăritului din Viaerea, s'a fixat licitație publică judecătorească pentru încasarea creanței de 7470 lei și acces. care se va ține în ziua de 4 Februarie 1937, ora 15 la locuința urmăritului mai sus arătată, cu care ocaziune se vor vinde mișcătoarele sechestrate anume: 2 scroafe, 2 porci, 2 dulapuri de sufragere, celui ce va oferi mai mult, chiar și sub prețul de evaluare care a fost stabilit în 16.400 lei.

Orăștie, la 20 Ianuarie 1937.
Delegat judecătoresc: Hoțsek.

Caut pentru a cumpăra,

un folu și alte unelte pentru meșeria de fierar.

Viorel Gavrilă
fierar.

Com. Poiana-Valea Iepii
jud. Hunedoara

Una casă de fer mică de vânzare.

„Cetiți Solia”